

Flyinge Aktiebolag
Box 3
247 29 Flyinge

Beslut om särskild variant och riksrekryterande yrkesutbildning

Skolverket beslutar att godkänna särskild variant och riksrekryterande yrkesutbildning för naturbruksprogrammet vid Flyinge Hästsportgymnasium, fristående gymnasieskola i Lunds kommun.

Utbildningen ska omfatta följande ämnen och kurser inom det utrymme som motsvarar inriktning och programfördjupning:

- svenska; svenska 2, 100 poäng
- ridning och körning; ridning och körning, 200 poäng
- hästkunskap; hästkunskap 1, 100 poäng
- hästkunskap; hästkunskap 2, 100 poäng
- djur; djurhållning, 100 poäng
- naturbrukets byggnader; byggnadsunderhåll, 100 poäng
- naturbrukets byggnader; hästsportanläggningars skötsel och drift 1, 100 poäng
- naturbrukets byggnader; hästsportanläggningars skötsel och drift 2, 100 poäng
- fordon och redskap inom naturbruk; fordon och redskap, 100 poäng
- djur; djuren i naturbruket, 100 poäng
- banskötsel för hästsport; banskötsel för hästsport, 100 poäng

Studievägskod: NBHASV0R

Det sammanlagda antalet platser som utbildningen totalt får omfatta är högst 75 vilket innebär cirka 25 antagningsplatser per år.

Grundbelopp som hemkommunen ska betala: 246 000 kronor per elev och år. I beloppet ingår ersättning för måltider. I de fall hemkommunen inte tillhandahåller kostnadsfria skolmåltider kan hemkommunen reducera det av Skolverket fastställda beloppet i enlighet med riksprislistan för aktuellt program (se gällande SKOLFS). Beloppet ska varje år räknas upp med det skolindex som har föreskrivits enligt förordningen (1993:167) om skolindex. I beloppet ingår ersättning för mervärdesskatt.

Skolverkets beslut om särskild variant och riksrekryterande yrkesutbildning ska gälla för två antagningsomgångar, från och med läsåret 2023/24.

Motivering

Ärendet

Flyinge Aktiebolag har den 31 januari 2022 ansökt om särskild variant och riksrekryterande yrkesutbildning av naturbruksprogrammet vid Flyinge Hästsportgymnasium, fristående skola i Lunds kommun.

Ansökan omfattar följande kurser inom det utrymme som motsvarar inriktning och programfördjupning:

- svenska; svenska 2, 100 poäng
- ridning och körning; ridning och körning, 200 poäng
- hästkunskap; hästkunskap 1, 100 poäng
- hästkunskap; hästkunskap 2, 100 poäng
- djur; djurhållning, 100 poäng
- naturbrukets byggnader; byggnadsunderhåll, 100 poäng
- naturbrukets byggnader; hästsportanläggningars skötsel och drift 1, 100 poäng
- naturbrukets byggnader; hästsportanläggningars skötsel och drift 2, 100 poäng
- fordon och redskap inom naturbruk; fordon och redskap, 100 poäng
- djur; djuren i naturbruket, 100 poäng
- banskötsel för hästsport; banskötsel för hästsport, 100 poäng

Beskrivning av utbildningen enligt ansökan

Inom hästnäringen är anläggnings- och banskötsel ett efterfrågat kompetensområde där behovet av arbetskraft är stort (Hästnäringens Nationella Stiftelse, 2015). Utbildningen syftar till att utbilda hästskötare med anläggnings- och banskötarkompetens.

Hästanläggningar professionaliseras mer och mer och kräver mycket dagligt arbete kopplat till drift, underhåll och banskötsel oavsett om det rör sig om äldre eller modernare anläggningar. Särskilt hanteringen av banunderlag är mycket viktig ur djurskydds- och säkerhetssynpunkt. Utbildningen ska ge särskilda kunskaper och färdigheter inom anläggnings- och banskötsel med en naturbruksutbildning som gedigen grund. Eleverna ska få en bred kunskap om hästsport och dess olika förutsättningar och behov. De skall också förberedas för anläggnings- och banskötsel i samband med tävling och evenemang. Efter utbildningen skall eleverna ha kompetens att arbeta på olika typer av hästanläggningar inom ridsportens olika grenar samt inom trav och galopp.

Utbildningens yrkesutgång är hästskötare med inriktning skötsel och drift av hästsportanläggning. Utbildningen ger eleverna kunskaper inom området anläggnings- och banskötsel. Utbildningen ligger i linje med examensmålen för programmet då eleverna exempelvis får utveckla sin kunskap om hur skötsel och drift av en hästsportanläggning påverkar ekosystemen och hur man främjar en hållbar miljö i en bransch under utveckling och tillväxt. Vidare får eleverna utveckla sina kunskaper om mark, byggnad och teknik. Eleverna får också träna sina entreprenöriella och innovativa förmågor kopplade till naturbruksmiljön. Nya tekniker och innovationer blir allt viktigare då hållbara arbetsmiljöer och effektiviseringar inom hästanläggningar är i ständig utveckling. Eleverna får både de viktiga kunskaperna om lantbruk, djurhållning och hästkunskap samt kunskap om hur man sköter banor och anläggningar.

Beskrivning av motivet för riksrekrytering enligt ansökan

Hästnäringen i Sverige genererar 30 000 heltidsjobb och har en omsättning på 46 miljarder årligen. Antalet hästar uppgår till 355 500. Av dessa finns 18 300 på någon av Sveriges drygt 460 ridskolor som finns utspridda i hela landet (Jordbruksverket 2016). I takt med hästnäringens utveckling uppstår behov av mer specialiserad arbetskraft på olika områden. Det finns ett identifierat behov av anläggnings- och banskötare i hela landet, till såväl kommunala som privata anläggningar, ideella och kommersiella, därför behövs en nationell rekrytering så att den efterfrågade kompetensen får spridning. Flyinge med sin kompletta anläggning och sitt samarbete med Jägersro (trav o galopp) borgar för en kvalificerad utbildning som med svårighet skulle kunna erbjudas på annan plats i landet. En riksrekrytering bidrar till att tillfredsställa hästnäringens behov på kompetensområdet i hela landet, tillika enskilda elevers intresse för och behov av de kunskaper som utbildningen erbjuder.

Beskrivning av motivet för särskild variant enligt ansökan

Flyinge AB, beläget i Skåne, är med sin närhet till kontinenten ett högtintressant område för hästföretagande. Flyinge som centrum för utbildning, sport o tävling/eventemang utgör navet i den regionala (och nationella) hästnäringen. Enligt Jordbruksverkets senaste mätning (2016) är Skåne det län som har flest hästar, 58 100 av rikets totalt 355 500. Skåne är mycket tätt av hästföretagare och ridklubbar samt har en omfattande galopp- och travverksamhet. Det finns ett stort utbud av apl-platser i regionen vilket gör att eleverna redan under utbildningen kan bygga upp ett viktigt kontaktnät som gynnar framtida anställningar och samarbeten. Det finns en efterfrågan i regionen på utbildad arbetskraft med fokus på skötsel och drift av anläggning ochbanor. Exempelvis satsar flera Skånska kommuner och företag på egna moderna anläggningar, eller rustar upp befintliga, med olika typer av banunderlag och hästhållningssystem, men kompetensen för att sköta dem saknas.

Beskrivning av arbetsplatsförlagt lärande enligt ansökan

Flyinge har sedan länge vana av att placera elever i olika former av arbetsplatsförlagt lärande då även övriga utbildningar på Flyinge har lärande på arbetsplatser i sina program. Detta innebär att det finns ett stort kontaktnät lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Eleverna får därigenom möjlighet att genomföra sin apl på arbetsplatser och i en yrkeskultur som utvecklar deras yrkeskunskaper och förmågor på ett sätt som är lämpligt för utbildningen och där de även kan fördjupa sig inom olika områden. Varje ny apl-plats kvalitetssäkras genom en bedömning av dels säkerhet och arbetsmiljö, dels kunskapsnivån på handledaren. Det görs också en kartläggning av vilka moment i utbildningen som lämpligen kan genomföras på arbetsplatsen. Ansvarig lärare följer genom apl-besök, dialog med handledare samt bedömningsunderlag elevernas utveckling mot kursmålen. Handledarna uppmuntras att gå Skolverkets online-handledarkurs. Utveckling av apl ingår i skolans systematiska kvalitetsarbete.

Beräknad utbildningskostnad enligt ansökan

267 857 kronor per elev och år.

Behörighetskrav och urvalsgrunder enligt ansökan

Särskilda förkunskapskrav: Nej

Urval: Nej

Bestämmelser

Enligt 5 kap. 1 § gymnasieförordningen (2010:2039) är en särskild variant en utbildning inom ett nationellt program där hela eller delar av det sammantagna utrymmet för, i förekommande fall, en nationell inriktning och för programfördjupning på ett nationellt program avviker från vad som annars gäller. Avvikelsen ska omfatta minst 300 gymnasiepoäng. Utbildningen ska ha en tydlig egen identitet men i huvudsak rymmas inom examensmålet för ett program.

Enligt 5 kap. 2 § gymnasieförordningen ska en särskild variant godkännas om villkoren i 1 § är uppfyllda och om

1. utbildningen är av god kvalitet
2. det finns en lokal eller regional efterfrågan på de kunskaper och färdigheter som utbildningen ger,
3. kostnaden för utbildningen är rimlig i förhållande till utbildningens syfte och kostnaden för annan gymnasial utbildning, och
4. när det gäller gymnasieskolan uppställda behörighetskrav och urvalsgrunder uppfyller kraven i 7 § respektive 8 §.

Av 5 kap. 6 § gymnasieförordningen framgår att när ansökan avser ett yrkesprogram i gymnasieskolan ska den, förutom det som anges i 5 §, innehålla uppgift om

1. hur kravet på arbetsplatsförlagt lärande ska uppfyllas, och
2. vilket behov på arbetsmarknaden utbildningen är avsedd att fylla.

När det gäller gymnasieskolan ska dessutom ett yttrande från aktuellt lokalt programråd bifogas till ansökan.

Av 5 kap. 7 § gymnasieförordningen framgår att för behörighet till en särskild variant i gymnasieskolan får krav ställas på att den sökande har kunskaper i ett sådant ämne eller inom ett sådant ämnesområde som är utmärkande för varianten.

Av 5 kap. 8 § gymnasieförordningen framgår att vid urval bland behöriga sökande till en särskild variant i gymnasieskolan får, förutom till betygen, hänsyn tas till ett prov för bedömning av den sökandes färdigheter eller kunskaper inom det ämne eller ämnesområde som den särskilda varianten är inriktad mot.

Av 5 kap. 12 § gymnasieförordningen framgår att riksrekrytering enligt 19 § ska beslutas för nationella program, nationella inriktningar, särskilda varianter och gymnasiala lärlingsutbildningar i gymnasieskolan om det finns

1. en nationell efterfrågan på de kunskaper och färdigheter som utbildningen ger,
2. ett nationellt intresse av att elever ska kunna rekryteras från hela landet, eller
3. ett nationellt intresse av att enskilda elevers behov av kunskaper och färdigheter kan tillgodoses.

Förutom det som anges i första stycket ska

1. utbildningen vara av god kvalitet,
2. kostnaden för utbildningen vara rimlig i förhållande till utbildningens syfte och kostnaden för annan gymnasial utbildning, och
3. uppställda behörighetskrav och urvalsgrunder uppfylla kraven i 15 § respektive 16 §.

Av 5 kap. 15 § gymnasieförordningen framgår att för behörighet till en riksrekryterande utbildning i gymnasieskolan får krav ställas på att den sökande har kunskaper i ett sådant ämne eller inom ett sådant ämnesområde som är utmärkande för utbildningen.

Av 5 kap. 16 § gymnasieförordningen framgår att vid urval bland behöriga sökande till en riksrekryterande utbildning i gymnasieskolan får, förutom till betygen, hänsyn tas till ett prov för bedömning av den sökandes färdigheter eller kunskaper inom det ämne eller ämnesområde som den riksrekryterande utbildningen är inriktad mot.

Av 5 kap. 17 § gymnasieförordningen framgår att ett beslut om riksrekrytering eller motsvarande ska gälla för högst fyra antagningsomgångar.

Av 5 kap. 19 § gymnasieförordningen framgår att riksrekrytering för ett yrkesprogram i gymnasieskolan ska beslutas om förutsättningarna i 12 § finns och om kravet på arbetsplatsförlagt lärande kan uppfyllas.

Förutsättningen i 12 § första stycket 1 bör tillstyrkas av berört nationellt programråd.

Skäl för beslutet

Särskild variant och riksrekryterande utbildning

För att Skolverket ska godkänna en särskild variant och riksrekryterande yrkesutbildning måste villkoren i ovanstående bestämmelser vara uppfyllda.

Enligt Skolverkets bedömning har den sökande visat att förutsättningarna för särskild variant och riksrekryterande yrkesutbildning är uppfyllda.

Skolverket vill tydliggöra att arbetsplatsförlagt lärande ska förekomma på alla yrkesprogram i gymnasieskolan i minst 15 veckor och att det är huvudmannens ansvar att skaffa platser för det arbetsplatsförlagda lärandet.

Ämnesbetyg ska införas i gymnasial utbildning och de nya bestämmelserna ska tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Modellen för ämnesbetyg kommer att påverka utformningen av samtliga ämnesplaner i gymnasieskolan vilket kan komma att påverka utbildningens utformning. Mot denna bakgrund bedömer Skolverket att godkännandet av den riksrekryterande utbildningen ska gälla för två antagningsomgångar.

Grundbelopp

Skolverket har vid bedömningen av utbildningens kostnad utgått från kostnaderna för det aktuella programmet i de kommuner som ingått i underlaget för den så kallade riksprislistan. Den av den sökande angivna kostnaden överstiger den högsta kostnaden för programmet i dessa kommuner. Kostnaden är därför inte rimlig i förhållande till utbildningens syfte och kostnaden för annan gymnasial utbildning.

Beslut i detta ärende har fattats av undervisningsrådet Astrid Näslund efter föredragning av undervisningsrådet Marina Aurora Moro.

Skolverkets beslut får enligt 14 kap. 1 § gymnasieförordningen (2010:2039) inte överklagas.

Övrig information

Enligt 2 kap. 5 § gymnasieförordningen beslutar Skolverket om godkännande av särskild variant, avvikelse i form av s.k. rikrekryterande utbildning, idrottsutbildning vid riksidsrottsgymnasium eller nationellt godkänd idrottsutbildning även för en enskild huvudman. En kopia av beslutet skickas till Skolinspektionen. Skolinspektionen prövar därefter vid behov om huvudmannen ska godkännas samt om huvudmannen ska få anordna utbildningen.

Kopia till

Skolinspektionen

Lunds kommun